

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XIV.

V Celovcu, 30. velikega srpana 1895.

Štev. 24.

Kaj je z našo „zlato“ veljavo?

Pod tem napisom je prinesel katoliški list „Warnsdorfer Volkszeitung“ zanimiv članek, iz katerega sledeče stavke posnamemo:

Ta mesec dné 3. je bilo tri leta, kar so se razglasile postave o naši denarni veljavi. Vendar pa postave niso še dovršene, denarna veljava še ni prav uravnana, čeravno liberalni časniki na povelje Rotšilda in drugih bogatašev močno na to pritiskajo. Vlada je pa spregledala in vidi, da je cela uravnava zavozena, kajti zlata veljava, če bi se upeljala, nam ne bo v srečo, ampak pomnožila bo našo tlako (roboto) in desetino, ktero dajemo velikim bogatašem. Do zdaj je avstrijska vlada nakupila zlata za 200,400.000 gld., ogerska vlada za 99,500.000 gld., avstro-ogerska banka ima zlata za 133,500.000 gld. Vsega zlata imamo toraj na razpolaganje 433 milijonov. Da pa to ne zadostuje za upeljavo zlate veljave, to priznavajo tudi liberalni strokovnjaki. Vse cesarstvo šteje 46 milijonov duš, toraj bi prišlo na enega človeka samo za 9 gld. 40 kr. zlata, to je na blizo 18 frankov. Po drugih državah, kjer imajo zlato veljavo, pa pride na glavo: na Francoskem 117, na Angleškem 75, na Nemškem 51, v Belgiji 47 frankov v zlatu. Vrh tega se v teh deželah mnogo plačuje s čeki in nakaznicami, ki nadomestujejo gotovino. Pri nas je pa ta način plačevanja še malo razvit. Zato pravijo taki, ki to razumejo (veščaki ali strokovnjaki), da bi mi potrebovali še za 150 do 170 milijonov gld. zlata, torej vsega 600 milijonov gld., prej ko bi smeli začeti v zlatu plačevati, in še potem bi prišlo komaj 25 do 30 frankov v zlatu na eno glavo. Pomisliti je pa še to, da se zlato težko dobí, še težje pa v deželi obdrži. Še to zlato, kar ga imajo, so težko dobili, in da bi jim iz dežele ne ušlo čez meje, zaprli so ga v kleti, da brez koristi in brez obrestij tam leži, država mora pa od tega dolga obresti plačevati. To je lep dobiček! Kedar pa zlato izpustijo iz ječe in ga dajo med ljudi, je velika nevarnost, da bo sfrčalo v tuje dežele, ker mi več kupujemo, kakor prodajamo. Nekdaj smo bili na boljsem in smo za 85 milijonov na leto več blaga v tuje dežele prodali, nego pa tujega blaga kupili; potem smo pa sklenili tako nesrečne carinske (col) in kupčijske pogodbe, da zdaj vsako leto za 16 mili-

jonov več kupimo, ko prodamo. Tuji trgovci bodo hoteli v zlatu plačani biti, toraj pojde zlato iz dežele, in kedar ga nam zmanjka, ga bomo morali spet nekaj kupiti za drag denar in tako se bomo vedno bolj zadolžili. Tako se je godilo Grkom, Lahom in Portugalcem.

Če bomo imeli čisto zlato veljavo, bo premalo denarja med ljudmi, vsled tega pa padejo vse cene pri blagu, in to je hudo za kmete, trgovce in obrtnike; hiše in zemljišča bodo menj dobička ali najemščine donašale; tisti pa, ki so kaj dolžni, bodo plačevali hujše obresti, ker bo denar dražji in več vreden. Slabše ko so cene, menj bo koga mikalo, da bi se česa lotil. Pomanjkanje denarja v državi je toliko, ko pomanjkanje krvi v telesu; človek, ki ima premalo krvi, je bolehen, ravno tako država, kjer je premalo denarja med ljudmi. Že zdaj je premalo denarja med ljudstvom, zato pa že 20 let tožijo trgovci, da ni kupčije, borni ljudje pa, da ni zaslužka. Zato pa pravijo ne samo prijatelji srebra, ampak tudi pristaši zlate veljave, da se čista zlata veljava ne dá uvesti in obdržati, da bo treba zraven zlatega še tudi srebrnega in papirnatga denarja. Naši državniki in ministri še sami ne vejo, kako bi to reč izpeljali.

Javni shodi v Št. Jakobu, v Ličji vesi in pri Podstražišniku,

sklicani od slovensko-katoliško-političnega društva, so se dobro in srečno dovršili. Udeležba je bila sicer bolj pičila, čemur se pa ni čuditi, če se pomisli, da je bilo to za Št. Jakob in Ličjo ves čisto kaj novega, iz začetka so pa ljudje nezaupni. Povdarjati pa je treba, da so se shodov udeležili najboljši posestniki, ki imajo pri svojih sosedih veljavno besedo, zato imamo upanje, da bodo ti shodi dober sad obrodili. V Št. Jakobu sta govorila en gospod iz Celovca in eden iz Dunaja, ki biva zdaj začasno na Koroškem. Govorilo so je o propadanju kmetškega stanu. Marsikdo sicer pravi: kaj pomaga govoriti, ko pa nemamo moči in oblasti, da bi kaj predelali in zboljšali. Toda že to je nekaj vredno, da kmet o svojem stanu premišljevatí začne. Marsikteri kmet misli, da zoper slabe čase ni nič pomagila, da so slabe postave, ki ga stiskajo, nespremenljive itd. Če se mu pa razloži, da poslanci

delajo postave, da bi se dalo kmetu marsikaj na bolje obrniti, ko bi poslanci za kaj bili, in ko bi bil volilni red bolj pravičen, da bi kmetje več poslancev dobili, če se kmetu dokaže, ktere postave ga tlađijo, ktere krivice se mu godijo, in ktere politične stranke so to zakrivile, potem bo še le spoznal, čemu so volitve in kako so važne; premišljeval bo in popraševal, ali je njegov dosedanji poslanec že kaj storil za kmetovo korist, ali hodi s pravo stranko ali ne. Če bodo enkrat kmetovalci sami spoznali, ktereга zdravila, katerih postav da jim je treba, potem bodo že jim pritiskali na svoje poslance in na vlado, da se jim to dovoli, kar potrebujejo. Govorilo se je tudi o liberalizmu, kapitalizmu, v kaki zvezi je vera s politikó i. t. d. Poslušalci so bili prav zadovoljni in so izrekli željo, naj bi se kmalu spet napravil kak shod. — V Ličji vesi sta govorila ravno tista dva gospoda in še g. provizor iz Timenice. Prvi govornik je obžaloval, da se z zemljo tako barantá, kakor s kakim drugim blagom, da je posestnik po nazorih rimskega prava neomejen gospodar kmetije in sme z njo početi, kar hoče; da ni nobene postave, ktera bi za to skrbela, da bi zemlja v kmetških rokah ostala, da bi kmetški domovi kako brambo in stanovitnost imeli ter se prihranili za kmetške otroke in otrok otroke. Slednjič je govoril še o šoli in o preskrbovanju revežev. Drugi govornik je govoril o liberalizmu in krščanstvu. Z veliko pazljivostjo so kmetovalci poslušali spretnega in učenega govornika. Sledilo je še več krajših nagovorov. — Pri Podstražišniku so imeli glavne govore en gospod iz Šmihela in dva gospoda iz Celovca. Prvi govornik je razkladal delovanje raznih političnih strank. Ozigosal je obnašanje poslancev Kirschnerja in Ghona, ki sta glasovala zoper slovensko gimnazijo v Celju, čeravno zastopata večinoma slovenske volilce, med tem ko je pošteni Nemeč, katoliški poslanec Peitler glasoval za pravično reč, čeravno zastopa večinoma nemške volilce. Celjska gimnazija gotovo nam Koroščem ne bo nič na škodo, ne nemškim, ne slovenskim; zato se je res čuditi, zakaj da je g. Kirschnerju toliko na poti, saj je vendar tudi on rojen Slovenec, kar je pred volitvami tudi poudarjal. Pa kakšen „Slovenec“ mora to biti, ki Slovincem še drobtinice ne privoščí?! Te opomnje so našle med poslušalci glasno odobravanje. Drugi govornik je razlagal, zakaj da

Spomini na Italijo.

(Dalje.)

IV.

„Postojna je naš ponos,
Postojna je naša dika!“

Na binkoštni pondeljek ob 9. uri vlak zacvili, in odpeljamo se proti Postojni, ktere sem se že dalj časa veselil.

Od Ljubljane sem se žalosten vglobil v misli o žalostni usodi onega kraja z imenom „ljubljsko močvirje“, kateri bi se lahko spremenil v rajsko pokrajino; če prav z velikimi troški in naporami. Zakaj ne? Saj se v naši ljubi Avstriji mnogo stori, kar bi se lahko čakalo bодоčnosti, ali popolno izostalo. Sliši se, da je korak že storjen, a zakaj se odlaga, menda čakajo na bogatega Juda? Tega pa ne!

O tem se mi najbolj dopade ideja g. F. Haderlapa, namreč: „Na ondotnem prostoru se lahko preživi 20.000 premožnih kmetov. Ljubljana bi tudi imela korist, ker bi oni ljudje potrebne izdelke v Ljubljani kupovali; s tem bi se promet zdatno povišal in se Ljubljana razširila. Morda bi kazalo, sredi bara izkopati jamo za umetno malo jezero, ki bi se s kanalov zvezalo z Ljubljani. Jezero bi imelo dovoljen dobiček; ob deževju bi se preobilna voda vanj stekala in zabranila povodenj, a Ljubljančanom bi služilo v zabavišče, ker bi se po Ljubljani v čolnih vozilih iz mesta na jezero. Prst iz one jame bi pa zraven nakopičili v hribček, ki bi služil ob času povodnji v zavetje. Na hribčku bi polagoma nastala

vasica in enkrat bi se ondi postavili lično cerkvico in jo lahko imenovali „Marija v baru“, služeča v večer spomin nekdanjega močvirja“. Izročimo to idejo večnemu Bogu.

Okolu poldne nas lukee privleče v narodno Postojno, kjer so nas bratsko sprejeli. Iz Soviča so plapolale mogočne zastave, pozdravljajoč od vseh strani prišle obiskovalce.

Sedaj je trebalo želodcu postreči, kateremu nismo smeli kratiti njegovih pravic; drugače bi v slavnoznani jami nam on tudi odpovedal pomoč. Tukaj se počestno in prijazno postreže.

Ob dveh popoldne smo si ogledali lepo cerkev in bili pri „blagoslovu“; ginilo me je, videti veliko gospódo, kakó ima močno vero, odličnjaki verujejo v Boga, med tem ko se priprosto ljudstvo odvráča od Njega, zaničuje sv. vero, zatajuje Kristusa in taji neumerjôčnost duše, pekel itd. Tu bi posebno kazal na nektere slovenske fantaline, ki cerkev zaničujejo in duhovnike jezijo s tem, da skrunijo nedelje in praznike in rogoviljenjem med Božjo službo.

Napotimo se peš proti jami. Kratkočasili so nas ubogi ljudje z godbo na „lajle“. Spet drugi so nam vsiljevali neke raznobojne šopke, s kterimi smo si okinčali klobuke.

Kupim si za jeden goldinar ustopnico in stopim v jamo.

* * *

V jami tisoče in tisoče lučic, električnih kakor iz sveč, zatorej solnce srečno za tri ure.

Preobširno bi bilo natančno opisovati jamo, zatorej bodem zelo kratek. Hladna sapa, toda zdrava, mi veje nasproti. Otlo šumenje doni. V

veliki dvorani smo, a dolu mogočno šumi reka Pivka. Do nje pridemo po 13 stopnicah. Čez Pivko je umeten železen most iz l. 1874. ter čarobno razsvitljen, takó da je šumljenje Pivke bilo še čarobnejše. Jednako tudi velika dvorana, ki je visoka 28 m. in 45 m. široka. Električna razsvetljava je iz leta 1884. na 14 obočnih svetilkah, vsaka 1400 sveč svetlobe. Res krasno! Vzkliknil je vsak. Notri prodajajo tudi vodo, a meni se ni ljubilo radi hlada vodo črepati. Tudi železnica je iz leta 1872., ki meri 1534 m. ter se vije do Kalvarije.

Najimennitnejše reči iz kapnikov naštejem v kratkem: leca, antična glava, angleški vrt, lev, salame, gobe, prestol, demantna luknja, slap, levova glava, krstni kamen, sarkofag, gledališna loža, cof, sv. Petra stol, ječa, plesišče, do ktereга je od vhoda 548 m., široko 28 m. a dolgo 48 m. Tukaj je dvojna godba in tudi plešejo in pojó „Naprej zastava slave“, „Kje dom je moj“, „Venček na glavi se“ itd. Dalje so kapniki: Mati Božja z detetom v naročji, stolp v Pizi, žrelo, črepaha, krsta, kapelica, prapor, mreža, jasli, palma, vodomet, orlova peruta, ogljenica, razvaline, mumije, senena kopica, cipresa, grob, smatram za jeden najlepših obelisk.

L. 1857. sta se mudila v tej jami presvitli vladar Franc Jožef I. s svojo vzvišeno soprogo Elizabeto. Po njima se imenuje jama, ki sedaj nasleduje. Kapniki so: zagrinjalo, najlepši v veliki jami, mala kalvarija, presek, gotski steber, perišče, krokodil, zmrzli curek, briljantna dvorana, vrba, spomenik, Damoklejev meč. Na višavi je belveder, proti zapadu je 284 m. dolga jama, Plutovo kraljestvo ali pekel.

ljudje po vseh deželah liberalcem hrbet obračajo. Ker se je namreč pokazalo, da liberalni nazori niso dobri, da postave skovane na podlagi teh nazorov niso ljudstvu v korist in srečo, ampak v škodo in nesrečo. Obrtna svoboda ali prostost grozi uničiti male rokodelce in druge manjše obrtnike; kupčijska svoboda je prinesla ljudstvu nepošteno blago, poštenim trgovcem umazano konkurenco, najhujši udarec je pa dala poljanskim kmetom, katerim je skazila žitne cene, dovolivši uvoz tujega žita. Verska svoboda, da sme vsak verovati, kar hoče, in celo učiti, kar hoče, da smejo sovražniki Kristusovi trositi s knjigami in časniki brezverske nauke, tajiti Boga in večnost, pekel in neumrljivost človeške duše; ta svoboda je ljudstvo spridila, ker je ene zapeljala v potrato, uživanje in mesenost, druge v trdosrčno sebičnost, goljufije in sleparije. Liberalci so nam naklepali toliko državnih dolgov, od katerih moramo toliko milijonov obrestij plačevati, in to je vzrok, da se davki vedno povišujejo. Da liberalci tako radi dolgove delajo, to pride od tod, ker so voditelji liberalcev bogati Judi, tem je pa veliko na tem ležeče, da svoje milijone varno na obresti naložijo, kajti če bi jim denar v železnih blagajnicah ležal, ostal bi nerodoviten, ne bi donasal nobenih obrestij. Liberalci so vedno za bogataše skrbeli, to se vidi na tem, ker so vse davke naložili na delavno ljudstvo, kapital (velike denarne kupe) pa, ki donaša obresti brez dela, so davkov oprostili! Govornik je omenil še novi denar, lovsko, gozdno in domovinsko postavo ter kazal, kako so vse te od liberalcev skovane postave slabe in kmetom škodljive. Toraj naj bodo kmetje pametni in naj ne volijo več liberalnih poslancev. — Tretji govornik je v obširnih potezah kazal na hibe (napake) v našem državnem gospodarstvu, in kako so tiste napake krive skoro vseh težav, pod katerimi zdihuje delavno ljudstvo. Boljših časov ne bo, dokler se sami ne poboljšamo in dokler ne volimo boljših poslancev. Samo katoliško-konservativni in krščansko-socijalni poslanci so se v državnem zboru pokazali prijatelje ljudstva; takih poslancev moramo več dobiti, potem dobimo tudi boljše postave. Bolj kratko sta govorila neki župnik iz celovške okolice in nek nemški gospod iz Celovca, ki je v nemškem jeziku vabil k slogi med katoliškimi Slovenci in Nemci, slednjič pa se spomnil svetlega cesarja, katerega rojstni dan smo ravno tisti dan obhajali. Z burnimi živio-klici na cesarja Franca Jožefa I. se je zborovanje končalo. Potem so nas vrli Kotmirski pevci razveseljevali s svojim ubranim petjem. Vmes se je zapletlo nekaj jedernatih in šaljivih napitnic. Postrežba je bila dobra, večer prav lep, le udeležba je bila prepričala.

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Č. g. Jernej Voh, dekan v Konjicah 10 kron; pri drugi pastoralni konferenci na Rudi zbrani duhovniki Velikovške dekanije po č. g. Fr. Treiberju 30 kron; pri slavnosti šestdesetletnega mašnikovanja milostlj. g. prošta Lavrencija Serajnika v Tinjah zbrani slovenski rodoljubi 106 kron; dekan Jožef Suet v Velikovu 20 kron; dr. Pavel Turner, odgojitelj pri knezu Pallavicinju v Jamnici na Moravskem, 20 kron; Katica Ruprecht v Grebinju 3 krone; Franc Grafenauer, orglarski stavbar na Brdu v Ziljski dolini, 8 kron; Valentin Podgore, prefekt v Marjanišču v Celovcu, 4 krone, in vzorni rodoljub župnik J. Škerbinec v Vogrečah odzivljajoč pozivu Mirovemu od 30. malega srpana t. l., za zidanje drugega nadstropja pri Velikovski šoli, 200 kron. Skupaj 401 krona. Vsem presrečna hvala. Živelj nasledniki!

Od Ljubeljna se gre navzdol na planoto in dospelvi zopet na višino se opazi: sv. Štefan, črno zagrinjalo, prelepi briljant, nastrešje, veliki štor, voliki šotor, žalostna lopa in veliki špargelj. Sedaj se zasveti gora Kalvarija visoka 41 m. in prostorna 200 m., po skalah se vali bela voda, veliki hudournik.

Tukaj smo se čudili vsemogočnosti Božji.

Nazaj gredé opazimo na pr. papigo, okamneli gozd, Tržaški svetilnik, Noetovo ladijo, veliki žrtvenik. Od vhoda do Kalvarije je 2033 m. a vrh njen je 576 m. nad morjem. Nazaj gredé vidimo Milansko veliko cerkev, a v znožji sv. Nikolaj in mrtvaške glave.

Od Kalvarije je Ferdinandova jama, vidimo angleško kuhinjo, lesičji rep, gotsko lopo, nizki prehod, mali zastor, črno in rudečo lopo itd. Krasno, prekrasno!

Ker smo bili že utrujeni, smo si postregli v plesni dvorani s pivom in potem hajdi na prosto. Sklep smo storili, še enkrat iti v ta čarobni svet.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Ba hač: „Kaj pravite? Da sem jaz siromak? Ko bi jaz in Rotšild najine denarje vkup djala, jih nema nobeden toliko v celem cesarstvu!“

Iz Celovca. (Dr. Rainer pred svojimi volilci.) Dné 19. t. m. je sklical dr. Rainer svoje volilce, da jim poroča o svojem delovanju v drž. zboru. Pa starih liberalcev, njegovih pristašev, je prišlo le 17, nasprotnikov, nemških nacionalec pa 52. Tako je bila njegova usoda že naprej določena, vsa dolga razprava nepotrebna. Začeli so ga napadati, ker ni glasoval zoper „Celje“, ampak se je glasovanju umaknil. Rainer se je izgovarjal, da je sklep celovškega mestnega zbora, po katerem bi moral (!) zoper „Celje“ glasovati, prepozno v roke dobil. Proti Rainerju so govorili dr. Kraine, dr. Lemiš, Obilnik in Prinz; zagovarjali so ga pa dr. Luggin, Bierbaum in Jergič. Nacionalcji so predlagali nezaupnico, in tista je bila sprejeta z 52 proti 17 glasom. Na to je dr. Rainer svoj mandat odložil. Nam se Rainer ne smili. Če bi bil on rekel: „Jaz sem bil član koalicije, in mi smo se morali ozirati tudi na želje drugih koaliranih strank“, ali pa če bi bil rekel: „Mi liberalci smo se imenovali z merno stranko, zato nismo smeli odbiti tako malenkostne prošnje Slovencev“, — potem bi mi rekli: „To je bilo moško govorenje“. Tako pa se je le zvijal in iskal raznih plitvih in puhlih izgovorov, v glavni stvari pa je hotel biti ravno tako ojster sovražnik Slovanov, kakor Steinwender. Čemu se potem ni pridružil Steiwendrovi stranki? Taka nedoslednost je bila res kazni vredna. Nemški nacionalcji se veselijo zdaj svoje zmage in se zibljejo v sladkih sanjah, koliko poslanskih sedežev bodo še liberalcem vzeli. Pa kaj jim bo to koristilo? Svojega namena, da bi zadobili popodstvo nad vsemi avstrijskimi narodi, vendar ne bodo dosegli, ker si Čehi, Poljaki in Slovenci ne pustijo več rok zvezati. Ko bo nemško ljudstvo videlo, da nič ne opravijo, bo tudi nacionalcem hrbet pokazalo.

Iz Višpolja. (Marsikaj o liberalcih.) V šaljivem listu „Kikeriki“ je bil enkrat liberalizem kot berač naslikan, da je „lajre“ gonil, Judinja je pa za njega denar pobirala. Podoba je bila resnična, kajti z liberalizmom gre proti koncu in je podoben staremu, votlemu drevesu, katerega je sama skorja, ki ne rodi več sadu in je komaj še za ogenj. Vendar je v naših krajih še nekaj zagrizenih ljudi, ki se trdovratno držijo liberalcev in njihovega „bauernbunda“. Dosti so jim že sramote naredili njih voditelji, kakor na primer Mačnik, Kutnik, Plešivčnik, Kušej, pa se jim še ne odprejo oči. Kušaja še zagovarjajo, češ da je koj v obupnosti to naredil, da mu ni družega kazalo, ko bežati, da tudi ni nič škode naredil, da je brez denarja šel itd. Če je tako, zakaj ga pa potem sodnja išče? Nekateri liberalci spet govorijo, da je Kušej v Švajci umrl in da je 40.000 gld. nazaj poslal za reveže. To je čudno, da tega denarja niso še deliti in siromakom razdajati začeli! Zakaj pustijo revne ljudi tako dolgo čakati? Ali hočejo liberalci sami za-se shraniti toliko denarja, ki je revnim namenjen? S tako neumnimi lažmi hočejo ljudem glave zmešati, da bi nobeden prav ne vedel, kaj da je s Kušejem, ter da bi se vse pozabilo. Najrajši bi ga čisto oprali in nedolžnega naredili. Poštene ljudi pa preganjajo in v ječe tlačijo; saj je beljaška liberalna „K. A. Volkszeitung“ enkrat pisala, da bi morali vse duhovnike zapreti, potem da bo vsega prepira konec. Taka je tista pravica, ki jo imamo od liberalcev pričakovati.

Od Drave. Bodi mi dovoljeno, kratko izjaviti svoje mnenje, in opominjati svoje rojake v naših zadevah. Že štirnajsto leto nas koroške Slovence „Mir“ vzbuja in vodi v boju za obstanek narodnosti naše, in s starim geslom „Vsakemu svoje“ nam navduševalno kliče „Slovenci ne udajmo se!“ V vsaki številki se najskrenejšje poteguje za naše pravice in koristi. Žal, da se veliko naših rojakov in odpadnikov ne dá poučiti, ampak nam strastno nasprotujejo in izdajajo svoj rod. Zares, strašni so nasledki tisočletnega ponemčevanja! Naši goreči rodoljubi se sicer popolnoma žrtvujejo za narodno stvar, nam prirejajo shode katoliško-političnega društva, ki so silno važni in potrebni vsled bližajočih se volitev, na ktere moramo o pravem času pripravljene biti, da nas ne prehitijo neugodnosti, kakor doslej. Zatorej pa moramo še bolj vneti postati, k našim političnim shodom množestveno prihajati, naše voditelje slušati, in nam priljubljeni „Mir“ po moči podpirati in razširjati, da bi, kakor je bilo nasvetovano, v resnici ne smelo biti slovenske hiše na Koroškem, kjer bi ne imeli in ne prebirali „Mir“ in se po njegovih nasvetih ne navnali. Tako nam bo po vstrajnem delovanju mogoče, doseči naše pravice v šoli, uradu in javnem življenju.

Iz Št. Ilja. (Posnemanja vredno!) Vsak, ki je slišal v naši župniji peto mašo, hvali lepo, ganljivo cerkveno petje. Pa tudi po pravici! Kdo pa poje tako lepo? Majhni otroci, šolarji! Kako lepo je poslušati to angeljsko petje iz zdravih grl nedolžnih otrok! Marsikdo bo zmajal z glavo in vprašal: „Kako je mogoče, da mali, priprosti fantje melodično ubrano tudi večglasne pesmi tako

zapejo pri sedanjih šolskih razmerah na kmetih?“ To je zasluga našega priljubljenega rojaka gospoda nadučitelja Vinka Zagode. Hvala mu za trud! Ali bi ne mogli tudi drugi vrstniki kaj takega napraviti? Mar ne gre Božja čast pred vse?

Iz Slovenskega Plajberga. (Premišljevanje gorjanskega kmeta.) Večkrat sem že premišljeval, kako bi se preskrbeli kmetijski poslji na starost, kar je naš izvrstni „Mir“ že večkrat pisal, zadnjič v svoji 18. številki t. l. Ker zdaj kmetijski poslji pri vseh svojih visokih plačah prav nič ne prihranijo za stara leta, in potem pridejo občini na žlico, zato pa občinske doklade od leta do leta rastejo in bomo imeli v kratkem toliko občinskih doklad, kakor direktnega davka. Misel, naj bi se napravila posebna blagajnica, kamor bi uplačevali tudi gospodarji, ne more nihče potrditi, kdor dobro premisli kmetijski stan in pa potrebe; kmetje imamo že tako plačil čez glavo, denarja pa ni dobiti za nobeno reč. Za živino se še dobi večasih kak golddinar, koliko pa tudi moremo živine rediti, ker nam še pašo prepovedujejo?! Imamo namreč od nekaj pravico, v grofovem pasti; zdaj pa, kjer je posekano, tam ne smemo, kjer je pa gosto zaraščeno, pa tako paše nič ni. Žito nima nobene cene, pa prinas ga še tako za dom ne pridelamo, ker je visoko v gorah, ne raste pri nas ne turšica, ne hajda, ne fižol, ne proso, vsega tega moramo še kupiti. Posli so pri nas tako dragi, da človek sam ne more verjeti, kako je to prišlo. Pred 50 leti so imeli hlapci po 30 gld. na leto, zdaj ga ne dobiš pod 100 gld. in ko leto mine, pa nima nobeden 20 gld. prihranjenega. da bi si potrebno obleko kupil. Kedar pride bolezen ali starost, se pač spominja, koliko je po nepotrebnem zapravil. Po mojih mislih naj bi vsak nekaj goldinarjev na leto uplašal in tako bi se nabirala blagajnica, iz ktere bi lahko na starost nekaj podpore dobili, če bi se napravile še kmetijske zadruge, kakor je pisal „Mir“, bi dajali kmetje vsak nekaj v žitu ali zabeli, kar vsak lažje dá, ko v gotovem denarju, bi bilo obojim pomagano. Kmetov bi ne bilo treba toliko občinskih doklad plačevati, za posle pa bi bilo bolje skrbjeno, kakor s tema dvema goldinarjema, ktere od občine dobi in jih dostikrat za žganje dá in po nepotrebnem po grlu požene, potem pa spet strada. Take in enake misli me večkrat obhajajo, zato sem se namenil te vrstice pisati in svojo misel povedati, če mi drugokrat kaj bolj pametnega v glavo pride, bom vam pa spet pisal, saj ima vsaka glava svojo misel, kar je tudi Ribničan potrdil, ko je zelje zvrnil.

Iz Šmihela pri Pliberku. (V spomin rajnemu Šercerju.) Naša fara je bila v zadnjih letih tako rekoč ognjišče podjunskih Slovencev. Ne vem pa, ali bo zamogla še zanaprej to častno mesto ohraniti, ker nas zafuščajo najboljše moške. O pokojnem nepozabljivem Haninu ste že pisali, kako je bil delaven za našo stvar. Dovolite, da tudi o rajnem našem gostirju Šercerju, kjer smo imeli naše shode, spregovorim par besedij. Nace Miklavec, p. d. Šercer, je bil krčmar, kakor malo taci; vedno vesel, prijazen in postrežljiv do skrajnosti. Postregel je, bi rekel, „skakujé“, to je hitro in veselega obraza. Če je kak popotnik rekel, da bi rad obiskal gospoda župnika ali kaplana, spremil ga je Šercer sam do hiše. Če je kak znanec o polnoči ali še pozneje na vrata trkal in prosil prenočišča, vstal je Šercer in ga peljal v kako izbo svoje prostorne hiše ter mu pokazal ležišče. Za tisto pa ni vzel krajcarja. Sploh je bil idealist in malo navezan na denar. Včasih je kakega reveža po dva, tri dni zastonj v hiši imel in z vsem preskrbel. Idealist je bil tudi v ljubezni do slovenske domovine. Največe veselje mu je bilo, če je bila v njegovi hiši kaka slovenska slavnost. Takrat je sam zelenje in cvetlice vkup nosil in leptočil dvorano, posebno pa podobe papeža in cesarja, sv. Cirila in Metoda, Andreja Einspielerja, Slomška, Strossmajerja itd. Komaj je edina njegova hčerka Micika govoriti začela, naučil jo je pesmico: „Sem slovenska deklica“. S svojo ženo je živel v lepi slogi. V zadnjih letih je veliko trpel; morila ga je sušica, pa tudi božjast ga je vila, včasih tako hudo, da so ga morali štirje držati. Komaj ga je božjast izpustila, bil je že spet vesel in je začel ljudem streči. Naj v Bogu počiva, blaga duša!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslali: Podružnica bolška 41 gld.; iz pušice v trnovskem župnišču v Ljubljani 7 gld. 1 kr.; šentjakobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani 42 gld.; Ciril-Metodov dar iste podružnice 39 gld. 10 kr.; g. Fran Podkrajšek 1 gld.; ženska podružnica na Krškem 34 gld. 46 kr.; posojilnica v Radovljici 20 gld.; moška podružnica v Kranju 55 gld. 76 kr.; iz nabiralnika g. dr. Lušina v Loškem Potoku 6 gld.; g. V. Globočnik, c. kr. notar v Kranju 50 gld.; (prvi del pokroviteljine); vč. g. Vrhovnik, župnik trnovski 10 gld.; v spomin svoje rajne matere; g. Podlimbarski 5 gld.; selška podružnica 12 gld.; Savski Harambaša 8 gld.; podružnica Ziljska dolina in župnija Vrata 22 gld. 4 kr.; moška podružnica v Sežani 100 gld.; pokroviteljine in udnine 41 gld. 5 kr.; podružnica na Rečici 10 gld.; akademična podružnica v Gradu 40 gld.; litijska podružnica 22 gld.; g. Alojz Kramaršič 9 gld.; nabranih na novi maši vč. g. Alojz Jarca v Ajdovu;

podružnica v Brdih 35 gld.; posojilnica v Gornji Radgoni 10 gld.; g. Roblek (izgubljena stava) 1 gld.; g. Jos. Sancin v Predloki krasno vezan molitvenik; g. Anton Poljšak, bivši upravitelj Slov. Naroda, 42 knjig; podružnica v Novem Mestu 120 gld.; podružnica za Tolsti Vrh in okolico 23 gld. 14 kr.; ženska podružnica v Postojni 44 gld.; č. g. Blazij Grča, župnik v Šempasu, 5 gld. 10 kr., iz nabiralnika v šempasem župnišču; podružnica za Žužemberg in okolico 76 gld. 23 kr.; podružnica na Premu 5 gld.; ženska podružnica v Kranju 72 gld. 70 kr. in ista podružnica po gospici Šavnikovi še 100 gld. pokroviteljine; podružnica na Brdu 65 gld.; iz nabiralnika pri g. Fr. Jurci v Postojni 5 gld. 42 kr.; moška podružnica v Zagorju ob Savi 21 gld.; ženska podružnica v Skofji Loki po gospici Jenici Dolencevi 45 gld.; podružnica Rožak in okolica 21 gld.; od uredništva Domovine nabranih 19 gld. 50 kr.; šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po zastopnicah: gospoj Mar. Trček in gospicah Mar. Kopač in Iv. Škofic 100 gld. pokroviteljine; g. Hrabroslav Debevec je nabral 10 gld. 70 kr. z merilcem moči na glavni skupščini v Kranju; odbornice šentjakobsko-trnovske ženske podružnice v Ljubljani 157 gld. za prodane kokarde; dijak Matija Pirc 4 gld. 38 kr., ktere je nabral v veseli družbi v Kropi; g. Ivan Pajsar o priliki blagoslovljenja hiše 1 gld.; č. g. Ivan Vrhovnik mesto telegrama v Kranj 1 gld.; gospa Matilda Sebenikar 5 gld.; g. Pavlina Strekelj iz nabiralnika v Komnu 2 gld. 73 kr.; ormoška moška podružnica 5 gld. 40 kr.; črnomeljska moška podružnica 30 gld.

— (Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovu) so darovali: Podružnica rečiška 18 gld. 50 kr.; rodoljubna prijateljica Slovencev na Koroškem 4000 gld.; preč. g. Anton Meznarec, dekan v Kranju, 30 gld.; g. Ciril Pirc, posestnik v Kranju 1 gld.; č. g. Ivan Dolžan, župnik trsteniški, 5 gld. — Tako izvrstne žetve, kakor zadnje tri tedne, naša šolska družba še nikoli ni imela. Mila Bog tisočero plačaj dobrote, skazane ljubi slovenski deci!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Novega mesta. (V prevdarek premožnejšim slovenskim kmetom na Koroškem.) Znano je, da imamo na Grmu pri Novem mestu deželno kmetijsko šolo, na ktere se skozi dve leti šolajo kmetijski mladeniči, kteri imajo pozneje postati gospodarji. V teh dveh letih se mladeniči veliko koristnega naučijo, deloma iz bukev, deloma pa pri samem delu, ker morajo tudi delati, in se jim pokaže, kako morajo to ali ono reč v roke prijeti, na pr. kako se ravná z živino in gnojem, kako se sadje sadi in cepi, kako se dela v vinogradu, kako je treba travnike gnojiti ali namakati, kako se naredi in porabi umetni gnoj itd. Kriva je misel, da se kmetijski sin tudi doma nauči kmetovanja. Po starem kopitu se že nauči; kdor pa bolje zna, tisti več pridela, saj so ljudje zmirom bolj umni, napredujejo tudi pri kmetijstvu. Kdor zna s travnikom prav ravnati, bo dvakrat toliko krme pridellal, kakor njegov sosed, ki pusti rasti, kar samo rado zraste brez dela in truda. Kdor zna izbirati pravo seme in pravo pleme ter z obojem prav ravnati, bo tudi pri žitu in živini več pridobil. Ravno tako je pri sadju. Zato bi morali tudi koroški kmetovalci svoje sinove, prihodnje gospodarje, pošiljati na kmetijsko šolo v Grmu. Za hrano, stanovanje in pouk plača fant samo 10 gld. na mesec. Sprejme se, če je 16 let star, zdrav in je ljudsko šolo dobro dovršil. Zdaj je v tej šoli samo en Korošec, Janez Krent iz Vrat v Ziljski dolini. Neki profesor te kmetijske šole mi je pravil, da se ta mladenič prav dobro učí in da je izvrsten slovensk rodoljub, tako da bo enkrat, če ga Bog pri zdravju ohrani, v podporo koroškim Slovincem.

Iz Krškega. („Centralna posojilnica slovenska“ v Krškem) razglašá: 1. Pri ustanovnem občnem zboru so bile zastopane sledeče posojilnice: Brežice, Cerknica (I.), Idrija, Ilirska Bistrica (I.), Krško, Marija Snežna, Mokronog, Nabrežina, Ormož, Rojan, Slap pri Vipavi, Št. Jernej, Žužemberg. — 2. Načelstvo je določilo 5 gld. pristopnine, 4 $\frac{1}{4}$ % obrestno stopinjo za hranilne vloge, 4 $\frac{1}{2}$ % obrestno stopinjo za posojila. 3. Zadruga je pristopila k „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celju in k čerkovnemu oddelku c. k. poštne hranilnice. 4. Centralna posojilnica ne bode razpolagala z gotovino, ampak imela svoje novce v c. k. poštne hranilnici, od koder jih bode ta zadruga sprejemala in zopet drugim posojilnicam oddajala.

Iz Istre. (Popravek.) „Mir“ št. 23. od 20. t. m. prinesel je na 3. strani v drugem razpolu članek „Orožniki kot roparji“. Omenjeno govoricó je raztrosil neki laški list, izhajajoč v Reki, že meseca svečana ali sušca t. l. in jo je moral preklicati, ker ni imela istinite podlage. Prosim, da bi se omenjeni članek v sledečem listu, to je št. 24., popravil.

Glasovi nasprotnikov.

Kako znajo liberalni listi poročati!

„Freie Stimmen“ št. 100 se debelo laže o shodu pri Podstražišniku, da sta tam „čez šole in uradnije ropotala“ urednik Haderlap in Vetrinjski kaplan. Resnica pa je, da Vetrinjski gosp. kaplan nobene besede ni javno spregovoril, naš urednik pa ni govoril o šolah in uradnijah, ampak o liberalnih načelih in liberalni postavitvi. Iz tega se vidi, kako lahkomišljeni so nemško-liberalni uredniki; najbrž je bil kak liberalalec prisoten, ki ljudi ni poznal in tudi slovenščine

ni zmožen; ta je potem kar iz svoje domišljije poročilo sestavil in uredniku take laži natvezel.

Slovenska „nehvaležnost“.

V isti številki lista „Freie Stimmen“ je ponatisnjen članek iz „Marburgarce“, v kterem se pravi, da Nemci le iz dobrote Slovincem usiljujejo nemške šole; da so pa Slovenci tako „nehvaležni“, da to dobroto zametujejo. Nemci naj se enkrat ujezijo in naj Slovincem čisto zabranijo, nemško se učiti, da bodo Slovenci potem v svoji „nevednosti“ poginili. — Kaka bedarija in domišljavost! Ujezite se enkrat in pustite nas pri miru s svojo nemščino, za tako jezo vam bomo bolj hvaležni, ko za vaš jezik in vašo kulturo! Mi že sami vemo, česa se nam je treba učiti!

Politični pregled.

Poljski grof Badeni je bil sprejet od svetlega cesarja v Išlo, in splošno se zatrjuje, da je prevzel nalogo, sestaviti novo ministerstvo. Ako se mu to posreči, prevzel bo vlado meseca vinotoka. Hvalijo ga, da je odločen mož; tak bi bil potreben! Nekteri trdijo, da se bo potegnil za ravnopravnost Slovanov; Bog daj! Rusinski listi ga pa močno karajo in mu očitajo nasilje in krivičnost. Naša misel je, da naj bo Badeni še toliko odločen, s tem državnim zborom vendar ne more dolgo vladati. Edina pomoč za njega je, sestaviti nov, pravičnejši volilni red in na podlagi tistega razpisati nove volitve. Še le te volitve bodo pokazale voljo ljudstva in dale večino, s katero bo mogoče delati in zidati. — Liberalna stranka se močno drobi. Na drugem mestu poročamo, da je celovski poslanec dr. Rainer svoje poslanstvo odložil. Je pa še več liberalnih poslancev, ki mislijo svoje mandate odložiti, ker vidijo, da njih stranka nema prihodnosti. Drugi dobivajo od svojih volilcev nezaupnice. Če pride do novih volitev, bodo liberalci mnogo sedežev zgubili. — Dunajske mestne volitve bodo menda koncem meseca kimovca. Obe stranki se močno pripravljata. — Vlada bojda za uradnike izdeluje službeno pragmatiko, to je nekako postavo, v kterej bo natančno določeno, kake dolžnosti in kake pravice imajo uradniki. Tako postava je v resnici potrebna, kajti marsikteri viši uradnik z nižjim tako ošabno in oholo govori, kakor bi bil tisti kak pastir; še s hlapcom si kmet ne upa tako trdo govoriti; nižji uradnik, ki je vendar izšolan človek, mora pa molčati, ker ne vé, kako daleč njegova pravica seže; če se pa pritoži, je bila vselej navada, da je vselej viši vradni prav obdržal, manjši pa spod padel. Zdaj bo pa postava govorila, in bo tudi mali uradnik se smel na njo sklicevati in bo tudi zmagal, če bo pravica na njegovi strani. — Nadškof Stadler v Sarajevu je od sv. stolice imenovan za apostolskega legata (poslanca) v balkanskih deželah. — Pojutranjem, dné 1. kimovca grejo naš svitli cesar v Budejevce na Češko k vojaškemu vaju; dné 8. kimovca pa odrinejo na nemško v Stettin, kjer bota z nemškim cesarjem vkup prišla. — Angleški ministerski predsednik Salisbury je pisal sultanu (turskemu cesarju) ostro pismo, v kterem zahteva, da mora v krščanski Armeniji bolje vladati, ko do zdaj, da ne bodo več turški vojaki in roparji kristijanov morili brez kazni. Turk pa menda noče ničesa obljubiti. Tako utegne morda še do vojske priti. Tudi Rus in Francoz se potegujeta za Armence. — Poročali smo, da so Kitajci pomorili spet mnogo krščankih misijonarjev. Angleški in Ameriški konzul v Fučavi sta hotela stvar preiskati, da bi morilce pred sodbo poklicala, pa kitajska vlada jima je to prepovedala. Tudi to je strupeno seme, iz ktereja lahko vojska zrazte, če Angleži in Američani hočejo. — V Tienčinu na Kitajskem so se uprli nekteri vojaki in začeli po mestu ropati. Prišlo je do hudega boja, v kterem je padlo okoli sto vojakov.

Gospodarske stvari.

Čebele, vremenski preroki. Mnogotere skušnje kažejo, da čebele s svojim obnašanjem z največjo zanesljivostjo že naprej napovedujejo, da se bliža huda ura. Že več ur pred hudim vremenom, celo če ni nobenega oblaka na nebu videti, so čebele nenavadno zbudljive in razdražene; ostanejo pa popolno mirne, čeprav se pokažejo žugajoči črni oblaki, ako se nevihta tam ne razlije in ne zmené se opravljajo svoje delo. Večletna opazovanja dokažejo, da ne napoveduje ne barometer (zrakomer) ne hydrometer (vlagomer) tako zanesljivo hude ure, kakor obnašanje čebel. — Dom.

Utrjevanje strmih ob bregovih. Da utrdiš obrežne strmine, zlasti take, ki so rahle in revne zemlje, pa ti ni do krme, obsej jih s pobežnim in peskastim ovsom. Korenine tega ovsá se razprosto po 4 metre narazen ter zaplode kakor pirika ali ornica na mnogih mestih nove rastline, zato ni

nič nenavadnega, ako ena sama rastlina pokrije do 9 štirjaških metrov prostora.

Živinski sejmi meseca kimovca.

Dné 2. kimovca v Pliberku; 7. v Wolfsbergu in na Blatniški planini; 9. pri Jezeru, v Št. Jakobu pri Rožeku in v Mostiču; 16. v Trebnem; 18. v Beljaku; 21. v Spod. Dravogradu; 23. v Velikovu, v Št. Štefanu na Zili in v Grabštanju; 30. v Šmihelu nad Pliberkom, v Svincu, v mestu Št. Vidu, v Rožeci in Št. Pavlu.

Novičar.

Na Koroškem. Zaradi raznih zaprek letos ne bo razstave cerkvene oprave. Cerkvam namenjena oprava in letno poročilo se odposlje meseca kimovca. — Koroški „Lehrerbund“ se poganja za to, da bi se odpravile šolarske maše po zimi, češ, da se otroci v cerkvi preveč premrazijo. Če morajo pa zavolj ostre šolske postave v najhujšem mrazu po eno uro daleč v šolo hoditi, ali takrat jih pa ne sme zebsti? — Cesta na jugu Vrbskega jezera je zdaj gotova do Otoka. — V Črni so tatovi ulomili v cerkev in izpraznili pušico. — Pri Ovbrah se je obesil 27 leten hlapec. — Pri Skalniku v Dolčji vesi je strela ubila dve junici. — V pivovarni „pri zvonu“ v Celovcu so nedavno zborovali socijalisti, pa so se med seboj sprli in nazadnje še stekli. Redarji so napravili mir. — Pred cesarjevim dnevom je vojaška godba zvečer napravila navadno koračnico preko mesta. Na enkrat je priteknel splašen vol, ktereja so že ves dan lovili, se zakadil med godce in napravil tak nered, da je vse narazen bežalo. — Ob Vrbskem jezeru je zdaj nad 5000 tujecev. — Tepli so se civilisti in kranjski vojaki na Št. Vidski cesti v Celovcu. — Saksonski princ Schönburg je kupil grajščino Pokinj pri Tinjah za 65.000 gld. — Oremusovo posestvo in gostilno v Žrelcu je kupil grof Gooss za 25.000 gld. — Naše katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravi meseca kimovca v Velikovški okolici dva shoda in sicer dné 15. kimovca t. l. pri Pučju v Lipi pri Rudi, in dné 29. kimovca t. l. v gostilni g. Blasnika v Grebinju. Vabilo prihodnjč.

Na Kranjskem. (Izleta na narodopisno razstavo v Prago) bilo bi želeto, da se mnogoštevilno udeležé zlasti inteligentnejši slovenski kmetovalci. Preskrbljeno je namreč, da se oni, ki se zanimajo za dobro gospodarjenje, popeljejo v občino Nova vas v pribramskem okraju. Ta občina, kteri načeluje deželni poslanec Hodys, je v vsakem oziru izgledna. Hiše v njej so vzorno čiste. Žganja tam ne pije nikdo; zato pa tudi prepira in tožbe v njej ni bilo že nad trideset let. Zemlja, dasi leži vas v nerodoviti gorski okolici, je vendar tako dobro obdelana, da ne daje le zadostno vsakdanjega kruha, temveč celo izdaten prebitek. — Odboru poroča se, da se prebivalci te uzorne občine prav iz srca veselje obiska slovenskih svojih bratov in da se pripravljajo sprejeti jih s pravo slovansko gostoljubnostjo. Ker nam mora Slovincem biti zlasti do tega, da napredujemo v gospodarstvu, veselilo bi nas prav iz srca, ko bi izlet v Prago tudi v tem oziru obrodil dobrega sadu. — Vest o slovenskem razstavnem vlaknu v Prago vsprejeli so bratje Čehi z velikim veseljem ter se že pripravljajo na dostojen vsprejem. Razstavni izvrševalni odbor dal je svoji radosti duška v brzojavki, ktero je poslal večeraj g. Iv. Hribarju in ktera se glasi: „Jako se veselimo prihoda naših najdražjih slovenskih bratov na narodopisno razstavo. Vsi nam bodete srčno dobro došli.“ — Udeležencem razstavnega vlaka naznanjamo, da bodo vozni listki veljali jeden mesec dnij, to je do všteteja 30. kimovca t. l. Ne gledé na postaje med Prago in Dunajem, more vsak udeleženeec na povratku pretrgati potovanje dvakrat med Dunajem in Ljubljano. Ker je na Dunaju zveza med južno in Fran-Josipovo železnico jako neugodna, sklenil je odbor, ne potovati preko Tabora, ampak po držayni železnici čez Brno, Pardubice, Kolin itd. — Na Črni prsti pri Bohinju se je ponesrečil šestošolec Goričnik. — Stolna cerkev v Ljubljani je dobila podobo sv. Jožefa. — V Ljubljani se je ponesrečil neki zidar pri podiranju hiše. — Toča je pobila vinograde v Stražnem vrhu pri Črnomlju. Klestila je pa tudi na Gorenjskem, v Kokriški dolini in okoli Komende. — Živinozdravnik Falekovsky napravlja shode okoli Ljubljane in poučuje kmete o živinoreji in živinskih boleznih. To je vse hvale vredno. — V Lescah je bila huda nevihta. Strela je ubila eno kobilo. Iz Lahovič pri Cerkljah se nam pa piše, da je bila tam huda nevihta in toča, ki je napravila za 17.000 gld. škode. Strela je ubila eno ženo in enega vola. — Štefanu v Ratežu so cigani ukradli 2 konja, vredna 300 gld. — Gasilno društvo snujejo v Predaslju pri Kranju. — Telegraph so dobili v Begunjah na Gorenjskem. — Obrtna šola v Ljubljani je imela lani 65 učencev, 31 učenk in 30

obiskovalcev risarske šole. Učiteljskih močij je bilo 24.

Na Štajerskem. Sv. misijon je bil v Galiciji. — Dr. Anton Brumen se je kot odvetnik nastanil v Ptuj. — Prvi razred slovenske gimnazije v Celju se odpre še to jesen. Imenovana sta do zdaj za ta zavod profesorja Kosi in Glovacki. — V Brežicah so odprli „narodni dom“. — Bivši ptujski trgovec Jocherl se je ustrelil v gozdu pri Ormožu. — Dne 4. t. m. je bil velik koncert slovenskega pevskega društva v Ptuj. — Ljutomersko politično društvo napravi javne shode 1. kimovca v Negovi, 14. kimovca v Gornji Radgoni. — Poslanec M. Vošnjak bo meseca kimovca poročal v Brežicah, Žalcu in Šoštanj. — V Dobrini pri Ptuj se je obesila neka slaboumna ženska. — Pod vlak je skočil in smrt našel ključar Weiglein blizo Maribora. — V Cvetkovcih sta pogorela Marin in Leben. — V Petrovčah so ponočnjaki napadli vojaka Freceja in ga ubili.

Na Primorskem. V Miljah pri Trstu je sosed ustrelil soseda zavolj ene buče! — V Trstu se godijo roparski napadi sredi mesta pri belem dnevu. Dva taka slučaja smo brali zadnji teden. — V Trstu je v morje skočila in utonila 16letna deklica.

Po drugih deželah. V mestu Ortus na Ruskem je pogorelo 142 hiš. — V Denveru v Ameriki je v nekem hotelu (veliki gostilni) ogenj nastal in se tako hitro širil, da je zgorelo 20 oseb; mnogo je močno opečenih in ranjenih.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Za provizorja na Karnski grad (Karnburg) pri Gospi Sveti gre č. g. Aleš Jelen, zdaj na sv. Višarjih. Oskrboval bo tudi faro Poreče na Gori. — Razpisana je fara Šmarje v labudski dolini do 28. kimovca. Začasno jo bo oskrboval č. g. Karl Schiwitz, tamošnji kaplan. — Umrli je č. g. Karl Jungwirt, župnik v Karnskem gradu pri Gospi Sveti. N. v m. p.!

Loterijske srečke od 24. vel. srpana.

Dunaj	85	30	16	1	7
Gradec	57	51	87	73	37

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitro	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	50	5	65
rž	3	60	4	75
ječmen	3	40	4	25
oves	2	10	2	60
hejda	3	60	4	50
tursica (sirk)	4	40	5	45
pšeno	8	—	10	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	75
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 20 kr. do 2 gld. 40 kr. kisto 1 gld. 30 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Jeden dijak slovenskih starišev, ljudske ali srednje šole, se sprejme v stanovanje in hrano pod najugodnejšimi pogoji. Natančneje poizvé se pri Josipu Stergarju v hiši št. 4. na Benediktinskem trgu v Celovcu.

Stražji prah

ali „stračeno štupe“ kupuje in dobro plačuje

J. B. Wozonig,

trgovec v Pliberku na Koroškem.

Kmetija

z dobrim pohištvom, vsega zemljišča 40 oralov, njive in travniki vse skupaj (arondirano), in tudi nekaj gozda, potem mlin in kovačnica, je na prodaj. Na travnike se da voda napeljati. Polovica kupne cene zamore na hiši uknjižena ostati. Več pové Lovrenc Goričnik v Hodišah (Keutschach, Kärnten).

Na hrano in stanovanje

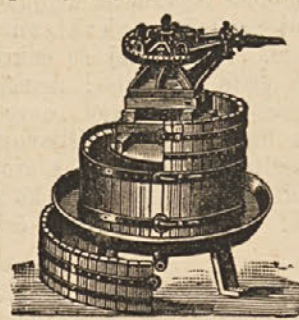
se vzame deček ali deklica, ki hoče obiskovati kako šolo v Celovcu. Vestno nadzorstvo. V družini se govori tudi slovensko. Kje, pové uredništvo „Mira“.

Organist

najde službo v Žumberku, pošta Kostanjevac, na Hrvaškem. Posebno bi dobro izhajal, ako bi bil ob enem krojač, ker v celi okolici ni nobenega krojača. Ponudbe sprejema tamošnji župnik M. Belavič.

Sadjarjem! Stiskalnice za sadje in grozdje

po najnovejšem, izbornem načrtu, izviren izdelek s stanovitim dvojnimi pritiskom, ktere ga moč se dá poljubno uravnati.

Jamčimo, da naša stiskalnica za 20 odstotkov več dela stori, ko vsaka druga.

Sadni in grozdni mlinci, stroji za robkanje grozdja, popolne priprave za izdelovanje mošta, stoječe in premakljive, mlinci in stiskalnice za presanje raznih jagod in pridobivanje sladkih sokov, sušilnice za sadje in prikuho, najnovejše, patentirane brizgalnice za grozdje in zelišča, „sifonije“ imenovane, ki se same gonijo, izdeljuje kot posebnost tvrdka

PH. MAYFARTH in dr.

C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par,

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Ceniki z mnogimi pohvalnimi pismi se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupci strojev se sprejemajo.

Svari se pred ponarejenimi izdelki.

Tovarna za kmetijske stroje.

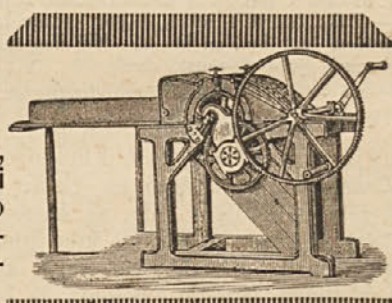
Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

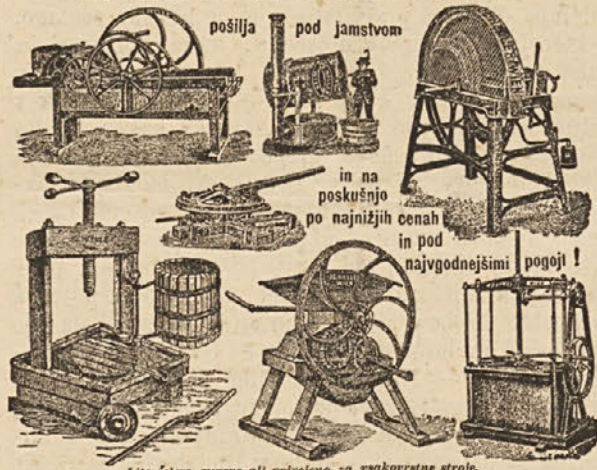

Cenike pošilja zastoj.

Tri učence

vzame v stanovanje s hrano Ana Falle Ledrarske ulice št. 16 v Beljaku.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrirani 182 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

1/2 PRATERSTRASSE № 49.

Preprodajalci se iščejo.

Natorna vina,

dalmatincev, prav dober liter po 15 kr.; tirolec, italijan, oger, rudeče po 18 do 24 kr.; belo po 20 do 26 kr.; Istrijanec iz Umage po 22 kr., zelo priporočila vreden za take, ki imajo malo krvi, v sodih 56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo moke iz I. parnega mlina v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter vse drugo tržaško blago, mast, žgane pijače itd. Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarske ulice šte. 24.

Tovarna za izdelovanje

Wietersdorfer-Portland in Roman-cementa

F. Knoch-a in dr. v Celoven

priporoča svoj izborni cement, ki je še bolj trden, gost in trgoporen, kakor to zahteva avstrijsko inženirsko in stavbarsko društvo od najboljših vrst tega blaga.

Zaloga na Koroškem:

Amand Prosen v Celovcu, kosarske ulice št. 24;

Julij Sommeregger v Beljaku, Italijanske ulice;

Janez Knaus v St. Vidu na Glini;

J. M. Offner v Wolfsbergu.

Spričevala (zahvale) in ceniki gratis in franco.

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino v Celovcu, kosarske ulice,

priporoča svojo veliko zalogo najboljših kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, čina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Vsled potresa izprodamo v vsaki množini nad 800 hektolitrov jamčeno

pristnega vina.

Istrijansko vino rumeno ali rudeče po 16 gld., močnejše po 18 gld., izvrstno dolensko (Mahrwein) rumeno ali rudečkasto po 19 gld., močnejše po 21 gld., staro po 23 gld. 100 litrov, na ljubljanski kolodvor stavljeno. Posodo frankovano nazaj. Uzorci na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani, slonove ulice št. 52.

Obrazne slike (portréte)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti izdeljuje udano podpisani natančno po vsakršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot olepšava izb in so pripravne kot darila za poroke, godove, rojstvene dni in druge prilike.

Za rajnimi so najlepši in večer spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so tiste že nekoliko obledele, in celo po takih, kjer je več oseb skupaj fotografiranih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam podobe svetnikov v vsakršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,

kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) šte. 35.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in talovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.